

Sociale diversiteit in jeugdsport en bewegingsonderwijs: vanzelfsprekend?

Agnes Elling & Hilde Bax

Afscheidssymposium Albert Buisman
22 maart 2007

Wvb. Arecht

*"The first thing you must do is forget that I'm black
Second, you must never forget that I'm black"*

Sociale diversiteit in de jeugdsport

- gelijkwaardige benadering van individuen en (h)erkenning van (geconstrueerde) groepsverschillen
- onderzoek naar en beleid gericht op (veranderingen in) sportbetrokkenheid van kinderen met verschillende sociale statusposities
- in/uitsluitingsfactoren en mechanismen
 - sportachtergrond – en vaardigheden (socialisatie in sport)
 - materiele, culturele en sociale hulpbronnen (ouders)
 - toegankelijkheid sportaanbod
 - sportstructuren en culturen
 - dominante norm/beelden

(niet) willen
(attitude)

meedoen

(niet) kunnen

(competenties en hulpbronnen)

(niet) mogen

(sociale contacten)

Verbeteren inclusiviteit en tegengaan onrechtmatig onderscheid door doorlichten en verbeteren van verschillen in kansen en mogelijkheden
wervings- en selectieprocessen (info, communicatie, voorwaarden)
dominante organisatiestructuur en –cultuur

- Bij geconstateerde 'achterstanden': welke groepen en waarden als norm?

- Sportkeuzes resultaat van 'negotiated fit' en in- en uitsluitingsfactoren

- Gelijk(waardig)heid in verschil

Bewegingsonderwijs

Sociale diversiteit in lessen
bewegingsonderwijs is mooi!

Bewegingsonderwijs voor een kansrijke
en verantwoorde introductie in de
bewegings- en sportcultuur

Deelnambekwaamheden in bewegingssituaties

- Leren bewegen
- Leren samen bewegen en regelen
- Leren over bewegen

Karakteristiek voor bewegingsonderwijs

- Heterogene groepen (motorisch, sociaal, interesse, geslacht)
- Grote variëteit aan bewegingsactiviteiten

Verschillende rollen ervaren en leren in bewegingssituaties

- Beweger
- Hulpverlener
- Coach
- Instructeur
- Scheidsrechter

Veilige bewegingssituaties

- Fysiek
- Sociaal

Functioneren in de rol van scheidsrechter

- Leuk, maar ook eng voor veel leerlingen
- Als leidinggevende omgaan met je klasgenoten

Sociale diversiteit

- Onderkennen, accepteren en respecteren
- Intentioneel benaderen en expliciteren

Stellingen

1. In ALO-opleidingen is voldoende aandacht voor sociale diversiteit

2. In trainerscursussen van bonden is te weinig aandacht voor sociale diversiteit

3. Aandacht voor sociale diversiteit in lessen bewegingsonderwijs is belangrijker dan beter leren technisch bewegen

4. Lessen bewegingsonderwijs kunnen beter plaatsvinden in klassenverband, dan in gescheiden jongens dan wel meisjesgroepen

5. Sportverenigingen zijn niet verantwoordelijk voor sociale ongelijkheid

6. Te veel sociale diversiteit is slecht voor de sociale binding

7. Het is de maatschappelijke taak van de school om acties op te zetten inactieve kinderen weer te laten bewegen en sporten

Casus

- Diversiteit in het naschoolse sportaanbod (BO en VO)

Onderzoek

- Wat weten we?

- Wat willen we graag weten?

Beleid:

- Wat doen we?

- Wat zouden we moeten doen?

• concreet hande lingsgericht praktijkonderzoek?

Dilemma

- In lessen bewegingsonderwijs komt het vaak voor dat zowel motorische verschillen als de bewegingsinteresse tussen leerlingen (bijvoorbeeld jongens en meisjes) erg groot zijn. Wat betekent dit voor het onderwijsgedrag van de leraar? Moeten leerlingen allemaal hetzelfde bewegingsaanbod krijgen of is het beter om aan te sluiten bij de bewegingsinteresse van verschillende leerlingengroepen

Casus

- Vergroten sociale diversiteit gebruik openbare (sport)pleintjes (BOS samenwerking)

- Wat wil je weten en hoe ga je meten?

- Welke vormen van diversiteit op welke wijze haalbaar?

- Wie maakt beleid? Inhoudelijke kernpunten?